

شعیر

ریحانہ

نووسینی: بلتیسہ ی پائز

رهیحانه

په رچه مت رهیحانه

شیوهت له گولانه

کچیکى ناسک و رۆح سووک

هه میسه حه بیبی دلانه

ئه پرسن ئه و کچه کییه؟

وا لای من شاجوانی جوانانه

له نجه و لاره کهی

مؤسیقایه، هونه ری عاشقانه

په رچه م رهیحانه ی ناوه

شاجوانی کیژانه له م ناوه

ئاواتم زه رده خه نه ی ئه وه

هه تا وه کوو له م ژیا نه ماوه

ملوانكە

خۆزگە ملوانكە يەك بام لە ملی تۆدا

نزيك، دراوسى لەتەنيشت دلى تۆدا

ئەستىرە، خۆر، ئاسمان ھەمووى

جى ئەبىتەو ھە زىر لەچكەى تۆدا

خۆزگە ئەلقە يەك بام لە پەنجەكانت

تا لە نزيكەو ھە ديتبام لار و لەنجەكانت

ئەو فرمىسكانەم يەك يەك سىرى با

لە خەفەتى مندا دەوهرى لە چاوەكانت

خۆزگە سوراو ھەكەى لىوت من بام

تا ھىچ كات لە بالات دوور نەبام

ھەميشە لەسەر لىوت ھەئەنيشتەم

و ھەك بالئەدە يەك مات بىدەنگ بام

چەپكۆك بۇ فاطمە

(فاطمە دوو چاوى مەستت پىر تەلىسىمى جوانىيە)*

شېتەم ئەكا چاۋەكانت، پەرچەمت رەيخانىيە

بەرگەي جوانىت ناگرم، لە ئاستى مىندانىيە

تۆ فرىشتەي لەجوانى، كى دەئى ئاۋا نىيە؟

(گەرچى دىلدارى لەخاكى ئىمەدا ئەفسانەيە)

ئەۋەي رېزى نەماۋە قسە و باسى عاشقانەيە

برىنى دلى من چارەي نىيە لەو دەردانەيە

تاكە دەرمانى چارەي بكا نىگاي ئەم چاۋانەيە

(ھەر بە تەنيا خۆشەۋىستى شك ئەبەم ئەي فاطمە)

بەھەشتم ناۋى و تەنھا دلى تۆ قىبلە و ۋلاتمە

ئەمە ھۇنراۋەي (ھەردى) نىيە، كانىاۋى ھەستەم

چ ھەستىكە چ نەستىكە تۆ دەستت لەناۋ دەستەم

(زۆر كەرەت ھانە دەدا داخى دەروونى پەر گرم)

چى بىكەم نازانە زۆر سەرلېشىۋاۋ و دوودلەم

زۆر ئەترىسەم سۆز و خۇشەۋىستىت بۇ دەربىرەم

نەكا قەدەر لېكمان بىكا بىي بە ۋېرانەيەك لەدەم

* (تېھەلكىشكراۋ لەگەل ھۇنراۋەيەكى ئەحمەد ھەردى)

باران

به‌دوای دلۆپيک باران که‌وتم
نە‌متوانی بە‌رده‌وام ب‌م که‌وتم
ه‌ی‌زی جوانیت ه‌ه‌ئ‌ی‌ساندم‌ه‌وه
ئ‌ا‌گری ع‌ی‌شقت د‌ای‌گیرساندم‌ه‌وه
زولفت ر‌وا له‌ ک‌ی‌وانی ه‌ه‌ئ‌ب‌ه‌ستم
له‌ج‌ه‌مالی ر‌ووت س‌ر ب‌وو ه‌ه‌ستم
باسی جوانیت ب‌ۆ‌ته ه‌ه‌والی ژ‌ینم
ر‌ی‌گ‌اک‌ه‌ت س‌ه‌خته ئ‌ه‌ی خ‌ات‌وو ز‌ینم
ر‌ۆ‌حم‌ و‌ا خ‌ه‌ری‌که‌ د‌ی‌ت ب‌ۆ‌لات ب‌ه‌ ف‌ر‌ین
ه‌ات‌وو‌ه ب‌ه‌ م‌ه‌ب‌ه‌ستی ف‌رم‌ی‌س‌ک‌ س‌ر‌ین
ه‌ات‌وه‌ تا‌ ل‌ای ب‌بات ئ‌ه‌و ل‌ی‌زم‌ه‌بارانه
پ‌ی‌شت ب‌ل‌ی ب‌ا ب‌ه‌س ب‌ی ئ‌ه‌م د‌اب‌ر‌انه

ترى

ئەى كچى شىرىنەم

(ترى)ى لەداىك نەبوو

هېشتا داىكت بزره لىم

بەلام من بوۆتۇ ئەىنووسەم

نازانەم دوودلەم، چىت پى بلىم

حەز دەكەم بىيىتە دونىا و بتبىنەم

بەلام

دلەم نايە گرىانى تۇ برژىنەم

لەم دونىا ئالۆز و زەحمەتەدا

كچىكى جوانى ناسكى وەك تۇ

دەبى ژيان چۇن تىپەر بكا

كە پىر ئەبەم و لەوى نابەم بوۆتۇ

پايز

گهلا گهلا به دهورما سهما ئەكەن

هه‌ئه‌وه‌رین بو خه‌مه‌كانم

نازانن بوچی و بو كی وا ئەكەن

زه‌رد هه‌لگه‌راوم وه‌كوو پايز

له‌ دووری چاوی جوانی ئازیز

له‌ گه‌رمای هاوینی دووری

سوتاوم بو ده‌قه‌یه‌ك حزوری

ئێستاش له‌ پایزا نقوم بووم

وه‌كوو تایتانیک وون بووم

خه‌ریکه‌ ئه‌رپۆم به‌ره‌و سه‌رما

له‌گه‌ل زستانیش بوو به‌ شه‌رما

تۆ وەرە

تۆ وەرە من پئویستیم پیته

تەنیا کەوتووم دلم لەژیر پیته

هەموو دەم چرکە چرکە ئەژمیرم

چاوەکانم بە گریانەو چاوەرپیته

تۆ وەرە چ خەزانیکە دوور لەتۆ

چ تاریکایەکە ریگای من و تۆ

پەر لە فرمیسک پەر لە گریان

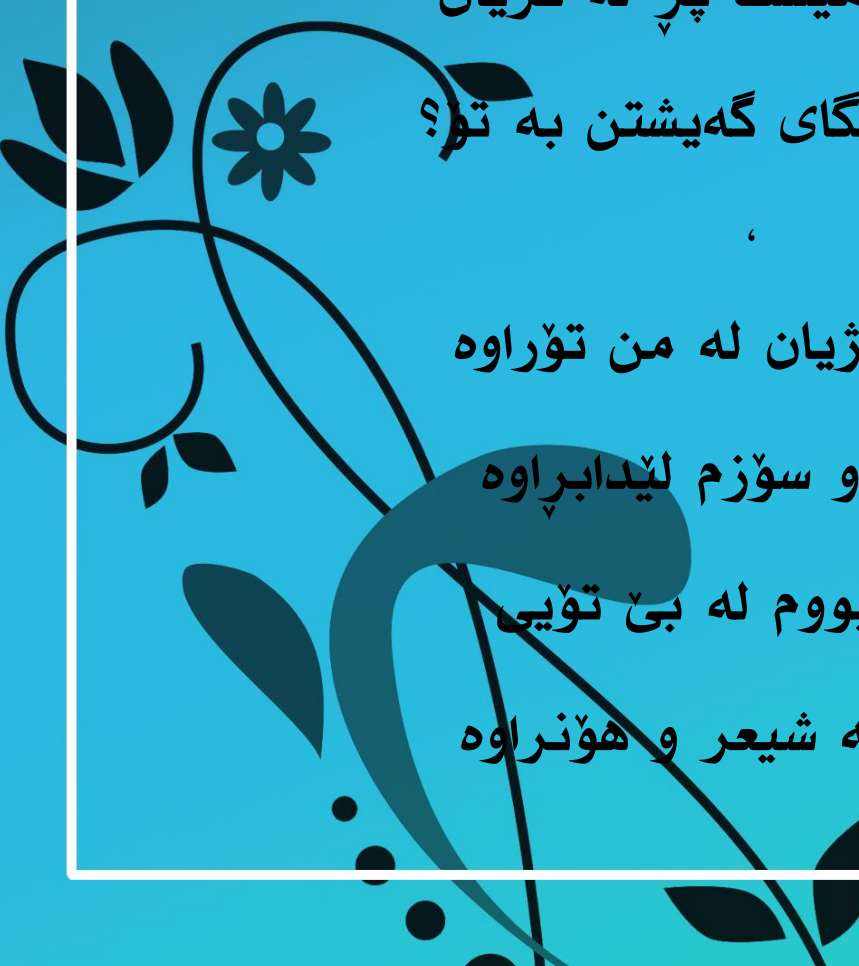
ئەمەیه ریگای گەیشتن بە تۆ؟

تۆ وەرە ژیان لە من تۆراو

هەست و سۆزم لیدابراو

بیزار بووم لە بێ تویی

بیزارم لە شیعەر و هۆنراو

تۆ وەرە جارېك تەنھا جارېك

دابنېشىن لەژېر دارېك

دلمان تۆزى خالى بېى

خالى لە ھەموو ئازارېك

،

تۆ وەرە ئەى گول رېحانە

لە رۆژېك كە كەشەكە بارانە

تا بلاو بېتەوہ بوئى پەرچەمت

شىتەم بکات بەرامەى زولفانە

گول نيرگز

نيرگز گول نيه!

نيرگز پرچه کانتہ

نيرگز بوئي نيه!

نيرگز بوئي زولفہ کانتہ

نيرگز رهمزي بهار نيه

نيرگز رهمزي چاوہ کانتہ

نيرگز رهنكي سپي نيه!

نيرگز رهنكي کولمہ کانتہ

نيرگز له شاخا ناروي!

شويئي نيرگز چالہ کانتہ

وہسفي جواني تو بہمن ناکري

ئہوہي گولہ شہرمہ زارتہ

لاله

ئىۋاران خۆر ئەبىنم ون ئەبى
دەرۋا و چاوم دواى ئەو تارىك ئەبى
نابىنى ھىچ جوانىك ھىچ گوللىك
نە مانگەشەو ديارە نە مالى دلىك
ئاسمان تەنراۋە بە ھەورى رەش
ھەر دلى منە لە نوورى تۆ بىبەش
بۇ نايەى ۋەك لالە
بەتىنى سۆزى گەرمەت
بمسوتىنى ۋەك پەروانە
بە نوورى دىدەت
تيمارى كەى دلى زامدارم
چونكە نىگات بۇ من دەرمانە.

بگەرپۆۋە

تا ئەمجارە من جىت بەيلىم.

بگەرپۆۋە

با ئەمجارە تو دلت بشكىت

بگەرپۆۋە

تا سەيرى ئەم تابلۆيە پيسە بگەيت

كە بە ھەنگاۋەكانت كيشاوتە.

سەيرى ئەم تاريكيە بگەي كە ھيئاوتە

دەزانم رۆژيک ديت و دەگەرپۆۋە

بەلام ئەمجارە شوينپى خوت

نادۆزيتەۋە

مامۇستا

تۆ مامۇستاي عەشقىت

مامۇستاي جوانىت

ئەوين و سەرگەرمى

پىسپۇرى مەكر و نازىت

وانەى گول ئەلئىتەوہ

پىم بلئ

كەى دئىتەوہ

تا بىم بە خوئندكارى رىگاكت

سەعى بكەم لە جوانى نىگاكت

چەند دئىرت بۆ بنووسم بە پئىنوس

بروا بكە ھەرگىز پر نابئتەوہ تئىنوس

بېرسه لېم

بېرسه لېم، ھەر باسېك بى له گەلت دېم!

چېمان بەسەرھات؟ چى ھاتە سەر رېم؟

لەناو رۆحى ونبوو ھەر بەدواتا بگەرېم؟

تاكەى لەبەرەمبەر زەمانەدا بچەمېم؟

بۆچى وەكوو وشەكان بشكېم؟

ھەر تىيدا غەرق بەم لە زووخوا و كېم؟

چى ئەكەم لىرە؟ لە چ شوئىنكەوہ دېم؟

كوان وەلامەكان؟ من بۆكوى ھەلبېم؟

ھىچ پەناگەيەك نىيە؟ ئايا بىزارن لېم؟

نە داھاتوو ديارە، نە ديارە شوئىنپېم!

بۆچى؟ لەكوى؟ ئەسلەن من كېم؟

بەلام بۆ گولېك بەردەوام چاوەرېم.

تا بە عەترى لاشەى وەلام بدا پېم.

ميوان

که دلمت شکاند، رۆښتیت، بهلام له خهونمدا

میوانی ههمیشهییت

له چوانم وینهت نهما، له رۆحمدا ههر بهردهوامیت

له قوژبنیکی دلی شکاوم، هیشتا ماویت

سهیری پارچهکانی دلم بکه

درزهکانی خۆت دینه بهرچاوت

ئهوکات حهوالهی دهریام بکه

نا نهبیستمهوه ئیتر ناوت

یان بمده دهستی ههور، تا بباریم وهک تهور

پارچه پارچهی بکه م ، ئهوهی بهلینی عاشقانه

بیسوتینم ههرچی وشهی شاعیرانه

فریشته

ئەلیم بەهەشت ھەر ئەوہیہ ئیوارہیەك

لەگەڵ فریشتەییەك دابنیشی لە باخچەییەك

خۆر لە دەرەوہ بی، مانگیش لەبەردەمت

رپوت گوڵە، گەلاکانیش پەرچەمت

تەنھا ئیوارہییەك پیکەوہ بووین

یاساکانی ژیانمان پیچەوانە کردوہ

ئەوی گەر دەستی یەکترمان گرت

کات دەوہستیت مندالییمان دیتەوہ

لە نیو گەلاکانی زەردی پایزدا

بەھار دووبارە ئەنووسینەوہ

لەسەر پەرەکانی رۆژی نوی

ئاوازی نوی دووبارە ئەچرپینەوہ

چەند دۆپىك بۇ جوانىيەكەت

ئەوۋەندە جوانىت

ناشیرىنەكانتم خۇشدهوئیت

قزت خاو بکەى يان نا، دئمه سەر رئیت

ماکياژ بکەى، پئیت دهئيم ماچم ئەوئیت

ئەگەر نەشیکەى چ فەرق ئەکا گوئم

من هەر تۆم دهوئیت

باوهر ناکەيت، سوئندم بکەوئیت

چەندە بنووسم بئسووده، جامى شعرەکانم

هەرگيز پر نابئیت

چى ئەبئیت، جارئک سلاو بکەى، يان بلئ چیت ئەوئیت

بۇ ئەوۋەندە لەخۇبايى؟

لەبەر ئەوۋەيه. ماچئکم ئەوئیت؟

لاڦىندەر

ئەلئىن گولئىك ھەيە لە رۇژئاوا
بابچىن بۇلاى. نىشتىمان مائئاوا

با بچىن بۇ لاى (لاڦىندەر)

مۇرگولئى بە قەدر

پراو پىر لە جوانى

وەك ماھى بەدر

رەنگە مۇرەكەى دل ئەكاتەوہ

ناخۇشى و خەم بىر ئەباتەوہ

بۇنىكى ھەيە دل ئەھەژىنى

خەيال ئەبا و خەيال ئەھىنى

سەرتاپا مۇر داپۇشراوہ ئەم خاكە

چەشنى رۇحى پەپولەيەك پاكە..

نيگار

وهره نيگارى بکيشه

ئهى له نيگار جوانتر

وهره رۆحم بفرينه

ئهى له گيان خوشه ويستر

رهنگه كان سهما دهكهن

سيبه ره كان ده بوژينه وه

وهره من ماندووم

ماندووم.. نيگاي تو له كوى بينم؟

تينووى دلى شكاوى پى بشكينم؟

خۇشچالەم

خۇشچالەم كە تۇ نىم، بىۋەفا نىم وەك تۇ

رقم لىت ئەبىتەو، ئەى جوانى دىرق

ئەم وتانەم تىايەتى، لە جورەها رق، رەق

بەسەر وشەكان

ئەمشەو ھەلى ئەرژىنم

لە تورەيم لە دلتەنگىم ئەبارىنم

وەك بروسك وەك گىژەلووك

دەنوسم بۆت ئەى نىاز بووك

رەنگە نەگات پىت. نەىخوئىنيەو

بەلام واز ناھىنم، ھەر ئەيلىمەو

تۇ بىۋەفا بووى، دىمت خستە ناو دەستت

ئاور نادەيتەو، چىيە؟ ئىستا نەماو ھەستت!

بلوزى پەمەيى

بلوزىكى پەمەيى لەبەرابوو

ئەدرەوشايەوہ

ئەلماس نەبوو، ھەرۈەك فرىشتە وابوو

لېى نزيك بوومەوہ

ھەرۈەكوو خەون وابوو، ھەستمان تىكەل بوو

تەنيا ماچىك مابوو، لە دلى منا ھەرابوو

نازانم لاي ئەو چى دەگووزەرا

پيئەكەنى، بزەى ناسك

عیشق پر، سۆزى لە دلّا بوو

بەلام بوو بە ئىوارە

وہكوو جاران خۆر ئاوا بوو

ئىتر كاتى ھات، درەنگە

دواين وشەمان مائئاوا بوو

چاوشين

روومه تي لا په مه يي، بيگه رد
چاوي كال. قڙي ئاوريشمي زهرد
شينيكې كال رهنكي چاوه كاني
ليوي ئال. دهسته ناسكه كاني
بالاي ريك. شوخ و شهنك
نهمه ژينې چاوشين رهنك
بزه ي ورد. شهرمانه
هر له خوت جوانه
جوانيكه له شيوه ي پهرې
چ شيويه كه به ژن و كه مهرې

.....

من هيچم له دست نايه

جگه له چند وشه يهك

هموو پيته كانم لايه

چون ريكيان بخه م

بينووسم چند وته يهك

بوتو چاوشين گيان

چاوانم پره له گريان

به فر

له سه حه رښکي سارد و سردا

له قوژبنښکي دلي خاليمدا

هاته فکرم رووي گه شي پيکه نينت

دهم و چاوي سپي وهک به فر

پر له نهيني و کوډ و شه فر

سارده، به يانيه، نه لښ به فر دي

نهما فايده ي چيه به فر بباري

که له چاوانم تنوک نه ما

نيته خواري

Leçke

Le jêr asmanî leçkey reşt

Dîm rûy cwanî mangeşew

Le nêw deryay firmêskekant

Reşî tox çeşnî şew

Le serû ewanewe dû kewan

Tîr dehawêjn bo dlim

Legell kullmî geş û cwan

Herwekû gulln ey gullm

Çi nîgarêke xwaye? Ebê karî çî xallqêk bê?

Şacwanî mêjû, ebê kesî trî wa hebûbê?

شارى گيانم

ھەر تۇ بووى وەك چرا

رۈوناكت كرددەوہ شارى گيانم

ھەر وەك مەشخەل ھەلكر

بلىسەى تواناى ھىز و ژيانم

تۇ ھەموو ساتىك لەلامى

ئەى خۇرى گەشى ئاسمانم

ئەگەر بمەوى لەبىرت بكەم

دلم پىم ئەل ھەرگىز ناتوانم

تۇش نەكەى دل تەنگ بى

چونكە تۇ تەنيا نى ئەى خانم

تۇ لە دلى من جىگەت بەرزە

خۇشمەدەوى وەك چاوانم.

ژيان

بريتيه له خواردنه وهى چايهك له گهل تۆ

دابنيشين پيکه وه بکهين گفتوگو

باس بکهين ناوى يه کهم منال

کچه بو من و کورهش بو تۆ

کچه ناو ئه نيم تری

کورهش به دلی تۆ

ئيتر ژيان پر ئه بى له جوانى

پيکه وه بيلين ئاواز و گورانى

پيکه نين به رووى ژينا

له بير بکهين خه مى دونيا.